

FIȘA DISCIPLINEI

Folclor maghiar și Istoria literaturii maghiare II. (Epoca modernă timpurie)

Anul universitar 2025–2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Literatură maghiară
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limbă și literatură maghiară (specializare principală)
1.7. Forma de învățământ	IF

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei			Folclor maghiar și Istoria literaturii maghiare II. Epoca modernă timpurie (în lb. mgh.)			Codul disciplinei	LLM2162
2.2. Titularul activităților de curs			Prof. univ. dr. GÁBOR Csilla, Prof. univ. dr. TÁNCZOS Vilmos				
2.3. Titularul activităților de seminar			Lect. univ. dr. FARMATI Anna Lect. univ. dr. CZÉGÉNYI Dóra				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	obligatoriu

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	7	din care: 3.2. curs	4	3.3. seminar/ laborator/ proiect	3
3.4. Total ore din planul de învățământ	98	din care: 3.5. curs	56	3.6 seminar/laborator	42
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					16
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					24
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				56	
3.8. Total ore pe semestru				154	

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

3.9. Numărul de credite	6
-------------------------	---

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	---
4.2. de competențe	---

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Istoria literaturii maghiare II. Epoca modernă timpurie <ul style="list-style-type: none"> infrastructură (proiector, laptop, internet); cărți; CD-uri; Folclor maghiar <ul style="list-style-type: none"> prezență (participarea la cursuri este recomandată); sală dotată cu calculator, videoproiector, tablă și acces la internet;
5.2. de desfășurare a seminarului	Istoria literaturii maghiare II. Epoca modernă timpurie <ul style="list-style-type: none"> infrastructură (proiector, laptop, internet); cărți; CD-uri Folclor maghiar <ul style="list-style-type: none"> prezență (participarea la seminar este obligatorie) citirea textelor prescrise este obligatorie sală dotată cu calculator, videoproiector, tablă și acces la internet

6.1. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none"> descrierea și exemplificarea evoluției literaturii maghiare și a folclorului literar explicarea formelor de evoluție a literaturii (epoci, curente, genuri etc.) și interpretarea fenomenului literar și folcloric în context istoric și cultural explicarea unor concepte cheie în înțelegerea literaturii maghiare, precum și interpretarea textului folcloric relaționarea diverselor texte și contexte, operarea cu tehnicile de analiză textuală abordarea din diverse perspective interpretative a unui text literar precum și aplicarea conceptelor și metodelor etnologiei și antropologiei culturale în investigarea fenomenelor de cultura populară interpretarea și evaluarea critică a fenomenului literar al culturii maghiare și al culturii populare maghiare corespunzătoare, în contexte diferite formularea, în cadrul unor proiecte profesionale, a unui punct de vedere profesional, asupra fenomenului literar, pornind de la pozițiile exprimate în textele de critică și istorie literară precum și asupra textelor folclorice, pornind de la bibliografia de specialitate elaborarea unui discurs oral/scriș complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic pe o temă de istoria literaturii materne sau folclor formarea unui punct de vedere referitor la cultul sfinților, abordarea problematicei în orizont interdisciplinar
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională utilizarea componentelor domeniului textologie (texte literare și folclorice), în deplină concordanță cu etica profesională îndeplinirea obiectivelor de formare profesională prin activități de informare, prin proiecte didactice în echipă și individuale

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște formele de evoluție ale literaturii și ale folclorului literar (ex. epoci, curente, genuri) și interpretarea lor în context istoric și cultural, respectiv conceptele de bază și literatura de specialitate, precum și metodele de analiză și interpretare ale textelor literare și cele folclorice.
Aptitudini	Studentul este capabil să utilizeze adecvat conceptele de bază și poate să se exprime în mod concis și adaptat contextului științific, atât în scris, cât și verbal. Poate relaționa textele și diversele contexte, și să opereze cu tehnicile de analiză textuală. Este capabil să abordeze un text literar din diverse perspective interpretative, și să aplice conceptele și metodele etnologiei și antropologiei culturale în investigarea fenomenelor de cultură populară.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent cu respectarea normelor de etică și de calitate specifice domeniului; își asumă responsabilitatea pentru produsul muncii sale; cere și utilizează constructiv feedback.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Istoria literaturii maghiare II. (Epoca modernă timpurie) <ul style="list-style-type: none"> orientare în bibliografia epocii respective, formarea unei noțiuni de epocă nuanțată orientare în istoria mentalităților și ideilor capacitatea de a privi literatura epocii în context istoric și cultural introducere în metodologia cercetării hagiografice și imnologice, orientare formarea unui concept de specialitate referitor la cultul sfinților, abordarea problematicii în orizont interdisciplinar Folclor maghiar <ul style="list-style-type: none"> interpretarea și evaluarea critică a fenomenului literar al culturii materne și al culturii populare în diferite contexte
7.2 Obiectivele specifice	Istoria literaturii maghiare II. (Epoca modernă timpurie) <ul style="list-style-type: none"> aplicarea metodelor cunoscute prin analize independente elaborarea unui proiect individual de formare, participare la programe de formare profesionale Folclor maghiar <ul style="list-style-type: none"> formularea în cadrul unor proiecte profesionale a unui punct de vedere profesional, asupra fenomenului literar, pornind de la pozițiile exprimate în textele de critică și istorie literară, precum și asupra textelor folclorice, pornind de la bibliografia de specialitate elaborarea unui discurs oral/scris complex, bogat lexical și sintactic, articulat din punct de vedere logic pe o temă de istoria literaturii materne sau folclor

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
----------	-------------------	------------

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

8.1.a ¹ . Istoria lit. mgh. II. (Epoca modernă timpurie)		
Epoca reformei, epoca barocă [2 ore / săptămână]		
1. Introducere și recapitulare – tradiții medievale, reforma și epoca barocă în ansamblu	– expunere frontală – exemple – conspect powerpoint	
2. Reforma și Conciliul Tridentin. Direcții teologice și mișcări devoționale între Luther și antitrinitarism		
3. Răspuns catolic, reforma catolică		
4. Reforma în Ungaria: genuri noi, concepția despre istorică de Wittenberg, reflecții teologice și literare despre asuprirea turcească		
5. Narație, reflexivitate, exemple; umanism și reformă în două regiuni diferite: operele lui Heltai Gáspár și Bornemisza Péter		
6. Drama polemică renașcentistă / de reformă: probleme de gen și dramaturgie		
7. Poezia lui Balassi Bálint: teme de cercetare, problematica ciclurilor		
8. Maniersim, neostoicism. Rimay János și poezia de la sfârșitul sec. al 16-lea. Decompunerea tipului poetic Balassian; retorică și poetică		
9. Baroc, contrareformă, confesionalism: problematica și terminologia. Prima generație de scriitori a reformei catolice: Monoszlói András, Káldi György, Vásárhelyi Gergely, Hajnal Mátyás		
10. <i>Imitatio</i> și <i>compilatio</i> în operele lui Pázmány Péter. Formarea limbajului de specialitate teologic. Strategii argumentative în polemică. Folosirea tradiției scolastice. Omiletica iezuită		
11. Reinterpretarea tradiției medievale în poezia catolică și protestantă din epoca modernă timpurie		
12. Reinterpretarea și actualizarea tradiției de teologie a istoriei din Wittenberg în opera lui Zrínyi Miklós; elemente de formare a identității naționale		
13. Memorialistica din Transilvania în sec. 17–18: probleme de cercetare; sensul istoriei; persoana și comunitatea		
14. Memorialistica din Transilvania în sec. 17–18: locurile memoriei; confesiunea și devoțiunea în interpretarea istoriilor		
Bibliografie Bitskey István, <i>Hitviták tüzében</i> , Bp., 1978. Győri L. János, <i>Izrael és a magyar nép történetének párhuzamai a XVI–XVII. századi prédikátori irodalomban = Egyház és művelődés. Fejezetek a reformátusság és a művelődés XVI–XVII. századi történetéből</i> , szerk. G. Szabó Botond, Fekete Csaba, Bereczki Lajos, Debrecen, 2000, 29–50. Kiss Farkas Gábor, <i>Politikai retorika a törökellenes irodalomban = A magyar irodalom története I.</i> , szerk. Jankovits László, Orlovsky Géza, Bp., 2007, 204–216. Kulcsár Péter, <i>A történetíró Heltai = Irodalom és ideológia a 16–17. században</i> , szerk. Varjas Béla, Bp., 1987, 113–133. Oláh Szabolcs, <i>Hitélmény és tanközlés: Bornemisza Péter gyülekezeti énekhasználata</i> , Debrecen, 2000. Latzkovits Miklós, <i>A drámaírás gyakorlata a 16–17. századi Magyarországon</i> , Bp., 2007. Horváth Iván, <i>Balassi költészete történeti poétikai megközelítésben</i> , Bp., 1982. Pirnát Antal, <i>Balassi Bálint poétikája</i> , Bp., 1996. Balassi Bálint verseinek hálózati kritikái kiadása: www.magyar-irodalom.elte.hu		

Ács Pál, „Az idő ósága”. *Történetiség és történelemszemlélet a régi magyar irodalomban*, Bp., 2001, 13–101.
Gábor Csilla, Káldi György prédikációi: *Források, teológia, retorika*, Debrecen, 2001.
Gábor Csilla, *Religió és retorika: Tanulmányok a középkori, reneszánsz, barokk irodalomról*, Kolozsvár, 2002, 235–317.
Bitskey István, *Humanista erudíció és barokk világkép. Pázmány Péter prédikációi*, Bp., 1979.
Pázmány Péter és kora, szerk. Hargittay Emil, Piliscsaba, 2001.
A magyar költészet műfajai és formatípusai a 17. században, szerk. Ötvös Péter, Pap Balázs, Szilasi László, Vadai István, Szeged, 2001.
Bitskey István, *Mars és Pallas között*, Debrecen, 2006.
Kiss Farkas Gábor, *Az imitatio elmélete és gyakorlata a Szigeti veszedelemben = A magyar irodalom történetei I.*, szerk. Jankovits László, Orlovsky Géza, Bp., 2007, 447–466.
Emlékezet és devóció a régi magyar irodalomban, szerk. Balázs Mihály és Gábor Csilla, Kolozsvár, 2007.
Tóth Zsombor, *A koronatanú: Bethlen Miklós*, Debrecen, 2011.

8.1.a ² . Istoria lit. mgh. II. (Epoca modernă timpurie) Hagiografie [1 oră / săptămână]	Metode de predare	Observații
1. Hagiografia ca temă de cercetare: background istoric, metode, direcții, genuri scrise și vizuale	<ul style="list-style-type: none"> – expunere frontală – exemple – conspect powerpoint 	
2. Hagiografie și devoțiune: mișcări spirituale medievale și cultul sfinților		
3. Compendii de legende medievale, tipologia lor		
4. Tipuri ale sfinților: categoriile sfinților bărbați și formarea culturilor		
5. Tipuri ale sfinților: femeile sfinte și roluri ale femeilor în societatea medievală		
6. Antropologia și morfologia miracolului		
7. Cultul sfinților medieval reinterpretat în epoca premodernă: legendă, istoriografie, predica		

Bibliografie primară

Szent Athanasziosz, *Szent Antal élete = A III–IV. század szentjei*, bev., jegyz. Vanyó László, Bp., 1999, 41–117.
Jacobus de Voragine, *Legenda aurea*, szerk., utószó, jegyzetek és részben ford. Madas Edit, Bp., 1990.
Legendák és csodák (13–16. század), szerk. Madas Edit (részben fordította is) és Klaniczay Gábor, Bp. 2001. (Szentek a magyar középkorból 2.)
Sík Sándor, *Himnuszok könyve. A keresztény himnuszok költészet remekei latinul és magyarul*, Bp., 1943; internetes változat: www.ppek.hu
Amor sanctus. Szent szeretet könyve, ford., magy. Babits Mihály, Bp., 1933 (vagy valamelyik későbbi kiadás).

Bibliografie secundară

Peter Brown, *A szentkultusz*, Bp., 1993.
Sághy Marianne, *Versek és vértanúk: A római mártírkultusz Damasus pápa korában*, Bp., 2003.
Sághy Marianne, *Isten barátai: Szent és szentéletrajz a késő antikvitásban*, Bp., 2005.
Klaniczay Gábor, *Az uralkodók szentsége a középkorban*, Bp., 2000.
Dobszay László, *Az ország patrónusainak liturgikus tisztelete a középkori zsolozsmában = A magyar szentek tisztelete és ereiképei* (szerk. Cséfalvy Pál és Kontsek Ildikó), Esztergom, 2000, 96–106., <http://www.liturgia.hu>

8.1.b. Folclor maghiar [1 oră / săptămână]	Metode de predare	Observații
1. Introducere, terminologie (a) Cultură, popor, cultură populară (țărani, burghezi, intelectuali). Cultura ca obiect, ca reprezentare, ca eveniment. Culturi (cultura instituționalizată, cultura populară, cultura contracultură, subkultură, cultura regională, cultura globală,	<p>expunere frontală, explicație, vizualizare</p> <p>☛</p> <p>(suport de curs: <i>material.ppt</i>)</p>	

<p>cultura glocală). Definițiile folclorului (strămoșesc, sărbătoresc, național, estetic, cotidian). Caracterul folclorului (colectiv/individual, oral/scriș, anonim, variabil, ocazional, sincretic). Straturile folclorului (regional, istoric, social).</p> <p>(b) Viața cotidiană, tradiție, patrimoniu, tradiția inventată, culture change, migrație, difuzie, survival, revival, comunitate (<i>speech community, community of memory, community interpreting</i>).</p>		
<p>2. Cercetarea folclorului: etnologia/etnografia, folcloristica, antropologia.</p>		
<p>3. Descoperirea societății. Omogenitatea societății? Straturile culturii populare maghiare.</p>		
<p>4. Imaginea lumii, a societății și a eroului în narațiunile istorice (epopee). Straturile narațiunilor istorice. Motivele narațiunilor istorice. Discursul științific asupra narațiunilor istorice.</p>		
<p>5. Discursul asupra baladelor populare. Definiția, straturile, stilul și straturile regionale ale baladelor populare. Eroism, tragic și comic. Tematica baladelor. Structura baladelor. Contexte ale prezentării baladelor. Balada locală ca formă a memoriei.</p>		
<p>6. Istoria cercetării și interpretării basmului popular (tipologie, genuri). Basmul și imaginea lumii, basmul și valori estetice, contexte ale povestitului.</p>		
<p>7. Biografii și autobiografii. Descoperirea istoriei personale. Funcțiile narațiunilor biografice. Contextele prezentării narațiunilor biografice.</p>		
<p>Bibliografie obligatorie</p> <p>Demény István Pál – Gazda Klára – Keszeg Vilmos – Pozsony Ferenc – Tánczos Vilmos: <i>Magyar népi kultúra. Alapfogalmak. Folklor. Anyagi kultúra</i>. Tankönyv. Ábel, Kolozsvár, 2000/ 2008. [I. fejj.: Alapfogalmak. A kutatás története és tárgya; II. fejj.: A folklór; III. fejj.: Műfajiság a folklórban.]</p> <p>Gazda Klára – Keszeg Vilmos – Pozsony Ferenc – Tánczos Vilmos (összeáll.): <i>Magyar népi kultúra. Szöveggyűjtemény</i>. Ábel, Kolozsvár, 2001/2008. [Népballadák (4–25.), Archaikus imádságok (57–61.), Ráolvasások (62–68.), Szokásköltészet (73–106.); Kósa L. – Szemerényi Á. 120–125.), Kósa L. (126–138.)]</p> <p>Keszeg Vilmos: Keresztúzbén a népi kultúra. Interpretációs és kontextualizáló kísérletek. In Jakab Albert Zsolt – Vajda András (szerk.): <i>A néprajzi örökség új kontextusai. Funkció, használat, értelmezés</i>. (Kriza Könyvek, 43.) Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 2018, 29–77. http://kjnt.ro/szovegtar/pdf/KKonyvek_43_2018_JAZs-VA_szerk_A-neprajzi-orokseg_02_KeszegV</p> <p>Vargyas Lajos (főszerk.): <i>Magyar népköltészet</i>. (Magyar Néprajz V. Folklór, 1.) Akadémiai, Budapest, 1988. http://mek.niif.hu/02100/02152/html/05/index.html</p> <p>Voigt Vilmos: <i>A folklorisztika alapfogalmai. Szócikkek</i>. Eguinter – Argumentum, Budapest, 2014.</p> <p>Bibliografie recomandată</p> <p>Keszeg Vilmos: <i>A történetmondás antropológiája</i>. Egyetemi jegyzet. (NEJ, 7.) KJNT–BBTE MNAI, Kolozsvár, 2011. http://kjnt.ro/szovegtar/kotet/NEJ_07_2011_KeszegV_A-tortenetmondas-antropologiaja</p> <p>Liszka József: <i>Bevezetés a folklorisztikába. Szöveges folklór</i>. Lilium Aurum, Dunaszerdahely, 2011.</p> <p>O. Nagy Gábor: <i>Mi fán terem?</i> Budapest, 1979/1988. sau Bárdosi Vilmos: <i>Szólások, közmondások eredete</i>. Frazéológiai etimológiai szótár, Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2015.</p>		

Voigt Vilmos: <i>Néprajzi és etnológiai alapfogalmak</i> . Oktatási segédlet. (Néprajz egyetemi hallgatóknak, 36.) Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszék, Debrecen, 2017. https://neprajz.unideb.hu/sites/default/files/upload_documents/voigt_vilmos.pdf		
8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
8.2.a. Istoria lit. mgh. II. (Epoca modernă timpurie) [2 ore / săptămână]		
1. Introducere – organizarea activității	discuție	
2. <i>Epoca dialogului și a polemicii</i> : literatură de limbă latină și maghiară. Noțiunea de literatură în această epocă: tranziții, personalități-cheie, centre culturale, tendințe ideologice, spirituale	– prezentare – explicații – exemple și comparații	
3. <i>Tragoedia magyar nyelven</i> (Tragedie în – reinterpretarea mitului "Electra" în context protestant/creștin)	– prezentare – explicații – lectură și analiza de texte	
4. Dialogul povestirilor și al valorilor: principiul "docere et delectare" în diferite specii literare. Heltai Gáspár, <i>Ponciánus császár históriája</i> (Povestea împăratului Poncianus)	– prezentare – explicații – activitate în grup	
5. Procesul producerii de "topoi": poezie „patriotică”, rimă „creatoare de tradiție”. Rimay János: <i>Kiben kesereg a magyar nemzetnek romlásán s fogyásán</i> – monologul textelor?	– prezentare – explicații – comentarii	
6. Predicile lui Pázmány Péter: învățătură morală, baza teologică și încadrarea liturgică. <i>Mely üdvösséges a magunk-ismerése</i> (Cât de folositoare este autocunoașterea)	– prezentare – explicații – analiză structurală – comentarii de texte	
7. Valorile lingvistice și retorice (literare) ale puritanismului – Medgyesi Pál: <i>Erdély romlásának okairól</i> (Cauzele decăderii Ardealului)	– prezentare – explicații	
8. Întrecerea formelor vechi și noi, autohtone și străine în poezie: <i>Psalmul maghiar și cântul bisericesc protestant</i> ; resurse medievale și cântul bisericesc catolic	– prezentare – explicații – exemple	
9. „Nagy históriát az ki szörzötte...” cântecul istoric: istoria vie, dialog cu viața publică	– prezentare – explicații – exemple	
10. Hajnal Mátyás: <i>Szűves könyvecske</i> (Cărticica cu inimi) Dialogul textului și al imaginii – emblema ca instrument al dialogului	– prezentare – explicații	
11. Jocul dramatic din colegiile reformat/catolice, jocul de mister – primele opere ale pedagogiei dramatice în Ardeal	– prezentare – explicații	
12. Prelegerile lui Apáczai Csere János la ocuparea catedrei din colegiile din la Alba Iulia și din Cluj (<i>A bölcsesség tanulásáról</i> , ill. <i>Az iskolák fölöttébb szükséges voltáról</i>). Ideal pedagogic, tehnici de retorică	– prezentare – explicații – comentarii – comparații	
13. Epopeea barocă. Tematică, structură, procedee narative: Gyöngyösi István, <i>Márssal társolkodó Murányi Vénus</i>	– prezentare – explicații – analiză structurală – comparații – interpretări	

<p>14. Memorii ale lui Árva Bethlen Kata: confesionalitate, caracter personal, narațiune</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prezentare – explicații – comentarii de texte 	
<p>Bibliografie</p> <p>Kiss Farkas Gábor, <i>Politikai retorika a törökellenes irodalomban</i>. 1523 A magyar királyság előkelőihez Balázs Mihály, <i>Hitvita és fabula</i>. 1609 Az Öt szép levél 1609-ben Laczházi Gyula, <i>Vanitas és memnto mori</i>. 1623: Megjelenik Nyéki Vörös Mátyás Dialógusa (Mindhárom tanulmány a Villanyspenót cikkek között található.) Bornemisza Péter, <i>Tragédia magyar nyelven az Szophoklész Élektirájából</i> 1558, Oláh Szabolcs kísérőtanulmánya a hasonmás kiadáshoz, Bp., 2009. Szigeti József, <i>A mű és kora</i>, Bukarest, 1970, 110–168. Latzkovits Miklós, <i>Bornemisza Electrájának Chorusa</i> = Uő., <i>A drámaírás gyakorlata a 16–17. századi Magyarországon</i>, Budapest, 2007, 88–93. Gábor Csilla, <i>A történet kerete, a keret története: változatok Ponciánusra</i> = Gábor Csilla, Luffy Katalin, Sipos Gábor (szerk.), <i>Erdély reneszánsza I–II.</i>, Kolozsvár, 2009, I. 147–160. Merényi Varga László, Rimay János: <i>Kiben kesereg a magyar nemzetnek romlásán s fogyásán</i> = Komlovszki Tibor (szerk.), <i>A régi magyar vers</i>, Bp., 1979, 181–200. Imre Mihály, „Magyarország panasza”. <i>A Querela Hungariae toposz a XVI–XVII. század irodalmában</i>, Debrecen, 1995, 241–273. Bitskey István, <i>Humanista erudíció és barokk világkép. Pázmány Péter prédikációi</i>, Bp., 1979. Bitskey István, <i>Retorika és etika Pázmány Péter prédikációiban</i> = Uő., <i>Virtus és religio (Tanulmányok a régi magyar irodalmi műveltségről)</i>, Miskolc, 1999, 172–184. Bartók István, <i>Pázmány prédikációi és a katolikus–protestáns retorika</i> = Hargittay Emil (szerk.), <i>Pázmány Péter és kora</i>, Piliscsaba, 2001, 322–332. Luffy Katalin, <i>Medgyesi Pál és prédikációi. Prédikatori magatartás a Rákócziak udvarában</i>, It 2001, 186–208. Fazakas Gergely Tamás–Győri L. János (szerk.), <i>Medgyesi Pál redivivus. Tanulmányok a 17. századi puritanizmusról</i>, Debrecen, 2008, 60–85; 156–187. Szenci Molnár Albert: <i>Psalterium ungaricum</i> (RMKT XVII/6); Imre Mihály, <i>Szenci Molnár Albert Psalteriumának poétikai programja a 16. századi kontextusban</i> = <i>A magyar költészet műfajai és formátípusai a 17. században</i>, Szeged, 2005, 239–255. H. Hubert Gabriella, <i>A régi magyar gyülekezeti ének</i>, Budapest, 2004. 7–96; 403–407. Farmati Anna, <i>Más régi ének</i>, Kolozsvár, 2009. <i>Tinódi Lantos Sebestyén, Cancionale, az az historias enekes könyw, mellyben külemb külemb féle szép löt dolgoc vadnac nyomtatua a magyari királyokról és egyéb szép löt dolgokról, gyönyörűségessac oluasásra és halgatásra. Colosvarot [Kolozsvár]: Heltai Gáspár, 1574. (A szövegek elérhetők újabb kiadásokban) Medgyesy S. Norbert: Énekelt történelem I., L'Harmattan, Bp., 2016</i> Csörsz Rumen István (szerk.), <i>Tinódi Sebestyén és a régi magyar verses epika</i>, Kolozsvár, 2008. Bitskey István, „Én mast szöllok csak vitézlő dolgokról” (<i>A nemzeti sors toposzai Tinódi históriás énekeiben</i>) = I. Bitskey – L. Imre: <i>Tanulmányok a régi magyar irodalomból</i>, Debrecen, 1998, 5–15. Klaniczay Tibor, <i>A magyar barokk irodalom kialakulása</i> = Uő., <i>Reneszánsz és barokk</i>, Bp., 1961. Holl Béla, <i>Szűves könyvecske</i>, kísérő tanulmány a hasonmás kiadáshoz, Bp., 1992. Zemplényi Ferenc, <i>Egy magyar jezsuita emblematikus = Ikonológia és műértelmezés</i>, 2, Szeged, 1987, 145–152. Gábor Csilla, <i>A meditáció a hitgyakorlásban és az irodalomban</i> = Uő., <i>Religió és retorika</i>, Kolozsvár, 2002, 257–277. Knapp Éva, <i>Irodalmi emblematika Magyarországon a XVI–XVIII. században</i>, Bp., 2003, 51–87. <i>Régi Magyar Drámai Emlékek I–II.</i>, Bp. 1960. <i>Magyar Drámaírók 16–18. század</i>, Bp. 1981. (Magyar Remekírók) Bodó Márta, <i>A keresztény nevelés forrásai és kialakulása. A nevelés elmélete és gyakorlata</i> = Uő., <i>Iskola és színház</i>, Kolozsvár, 2009, 21–85. Medgyesy S. Norbert, <i>A csíksomlyói ferences misztériumdrámák forrásai, művelődés- és lelkiségtörténeti háttere</i>, Piliscsaba-Budapest, 2009.</p>		

Bán Imre, *Apácai Csere János*, Bp., 1958.; Szigeti József, *Apácai Csere János társadalmi és pedagógiai nézeteinek kérdéséhez* = Uő., *A mű és kora*, Bukarest, 1970, 324–361. Máthé Dénes, *Apácai Csere János etikai felfogásáról* = http://kermagv.unitarius.org/regi/magvetok/2004/2004_2/2004_2_mathedenes11.htm

Gyöngyösi István, *Márssal társolkodó Murányi Vénus*

Arany János, *Gyöngyösi István*, = Uő., *Tanulmányok és kritikák*, Debrecen, 1998, 193–207.

Kibédi Varga Áron, *Retorika, poétika, műfajok. Gyöngyösi István költői világa*, It 1983.

R. Várkonyi Ágnes: *A rejtőzködő Murányi Vénus*, Bp., 1987.

Jankovics József: *Gyöngyösi redivivus – avagy a porából megéledett fönix* = Uő., *Ex occidente: A 17. századi magyar irodalom európai kapcsolatai*, Bp., 1999, 60–73.

Fazakas Gergely Tamás, „tetszett az Úristennek [...] a gyámoltalan árvák seregébe bélni”. *Bethlen Kata önéletírása és az özvegyek reprezentációjának kulturális hagyománya a kora újkorban* = Balázs Mihály–Gábor Csilla (szerk.), *Emlékezet és devóció a régi magyar irodalomban*, Kolozsvár, 2007, 259–279.

Németh S. Katalin, *Bethlen Kata Önéletírása és XVIII. századi halotti beszédek*, ItK 1984, 195–198.

Este obligatorie cunoașterea textelor:

Examenul conține o probă de recunoaștere a textelor. Este recomandată citirea acestora (pe cât posibil) din ediții critice.

Janus Pannonius *Versei*

Sylvester János, *Újtestamentum magyar nyelven* (a fordítás függelékei)

Szkhárosi Horvát András, *Vígasztaló ének, Az fejedelemségről, Az fősvénységről*

Sztárai Mihály, *Az igaz papságnak tiköre*

Comoedia Balassi Menyhárt árultatásáról

Debreceni disputa

Kecskeméti Vég Migály, *55. zsoltár*

Károlyi Gáspár, *Két könyv*

Farkas András, *Az zsidó és magyar nemzetről*

Heltai Gáspár, *A részegségnek és tobzódásnak veszedelmes voltáról való dialógus, Száz fabula, Chronica az magyaroknak dolgairól, Ponciánus császár históriája*

Bornemisza Péter, *Énekeske gyermekek rengetésére, Tragoedia magyar nyelven, Ördögi kísértetekről*

Tinódi Lantos Sebestyén, *Cronica*

Pataki Névtelen, *Eurialusnak és Lucretiának szép históriája*

Enyedi György, *Gismunda és Giscardus históriája*

Gergei Albert, *Árgirus históriája*

Balassi Bálint, *Versei*

Rimay János, *Versei*

Káldi György két prédikációja

Hajnal Mátyás, *Szíves könyvecske*

Pázmány Péter, *Kalauz* (1–2. könyv), Kempis-fordítás, prédikációk

Zrínyi Miklós, *Szigeti veszedelem, Mátyás király életéről való elmélkedések, Az török áfium ellen való orvosság*

Gyöngyösi István, *Márssal társolkodó Murányi Vénusz, Porából megéledett Phoenix*,

Kemény János, *Önéletírása*

Bethlen Miklós, *Élete leírása magától*

Veresmarti Mihály, *Megtérése históriája*

Misztótfalusi Kis Miklós, *Mentsége*

Cserei Mihály, *História*

Apor Péter, *Metamorphosis Transylvaniae*

Bethlen Kata, *Önéletírása*

8.2.b. Folclor maghiar [1 óră / săptămână]

	Metode de predare	Observații
1. Concepția mitică despre lume	– explicații	
2. Concepția religioasă despre lume în Evul Mediu. . Sărbătoarea medievală. Carnavalul. Genuri folclorice de origine medievală.	– discurs – vizualizare	

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

3. Neoplatonicismul romantic. Influențe în cultura populară.	– powerpoint	
4. Redescoperirea culturii populare în secolul 19. Identitatea națională.		
5. Cultura populară maghiară în secolul 19. Influența ideilor lui J. G. Herder. Concepția romantică despre cultura populară.		
6. Criza romanticismului. Metode pozitivistice. Instituțiile etnologiei.		
7. Surse și metode folcloristice (sec. al XX-lea).		
Bibliografie obligatorie A se vedea cele trecute la Curs (8.1.b. Folclor maghiar).		
Bibliografie opțională Kósa László: <i>A magyar néprajz tudománytörténete</i> . Osiris, Budapest, 2001. [Capitolele: Bevezetés: Központi kérdések. Korszakolás; A folklorisztika kezdetei: Az első népköltési gyűjtések, A magyar folklór első tudományos elmélete. Erdélyi János, A népköltészet és a műköltészet viszonya a nemzeti kultúrában: Arany János és Gyulai Pál folklorisztikai nézetei; A folklórszövegek feldolgozásának és lejegyzésének hitelessége.] Ujváry Zoltán: <i>Magyar folklórtörténet</i> . I–II. (Magyar Néprajzi Könyvtár.) Kapitális, Debrecen, 2007–2008. <i>sau</i> <i>A folklórkutatás eredményei a XIX. században</i> . Bölcsész Konzorcium, Debrecen, 2006. https://mek.oszk.hu/05100/05165/05165.pdf Voigt Vilmos (szerk.): <i>A magyar folklór</i> . (Osiris Tankönyvek.) Osiris, Budapest, 1998. Voigt Vilmos (szerk.): <i>Magyar folklór. Szöveggyűjtemény</i> . (Osiris Tankönyvek.) Osiris, Budapest, 2005.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

<ul style="list-style-type: none"> În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu Inspectoratul Școlar Județean. Cunoștințele și competențele însușite sunt aplicabile și necesare pentru specializarea de lb. și literatură maghiară. Cursurile și seminariile se bazează pe o bibliografie de specialitate adecvată și contemporană.
--

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	ISTORIA LITERATURII MGH. II. (epoca reformei, epoca barocă) cunoașterea noțiunilor de bază, competențe de interpretare a textelor	Examen scris și proba de recunoaștere texte de bază	33,5%
	ISTORIA LITERATURII MGH. II. (hagiografie) cunoașterea noțiunilor de bază, competențe de interpretare a textelor	Examen scris	25%
	FOLCLOR MAGHIAR cunoașterea terminologiei de bază cunoașterea genurilor literare și folclorice	Examen scris	12,5%
10.5 Seminar	ISTORIA LITERATURII MGH. (epoca reformei, epoca barocă) cunoașterea noțiunilor de bază, competențe de interpretare a textelor, prezență activă la seminarii	Examenul poate fi susținut numai dacă în prealabil studentul a luat parte în prezentarea unei teme la seminarii, respectiv a	16,5%

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

		predat o lucrare științifică. Tema lucrării se stabilește împreună cu responsabilul seminariilor	
	FOLCLOR MAGHIAR cunoașterea noțiunilor de bază competența de interpretare a textelor	Examen scris (test)	12,5%

10.6 Standard minim de performanță

ISTORIA LITERATURII MAGHIARE II.

- recunoașterea temelor, reconstituirea aproximativă a narațiunii/ al istoricului (fără detalii) și a personajelor
- competența de a face legături relevante
- cunoașterea în procent minim de 50% a bibliografiei
- prezentare susținută la seminar, lucrare științifică predată, gândire critică, cunoștințe de bază

FOLCLOR MAGHIAR

- utilizarea corectă și adecvată a terminologiei
- cunoașterea genurilor literare și folclorice

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							

Data completării:
10.02.2025

Semnătura titularului de curs:
Prof. univ. dr. GÁBOR Csilla

Gabor Csilla

Semnătura titularului de seminar:
Lect. univ. dr. FARMATI Anna

Farmati Anna

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Prof. univ. dr. TÁNCZOS Vilmos

Lect. univ. dr. CZÉGÉNYI Dóra

Data avizării în departament:
11.02.2025

Semnătura directorului de departament:
Prof. univ. dr. Berszán István

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului